

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie X./2021
Senát IV

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 500/2020
populárny názov	Nesprávne posúdenie procesnej legitimity
sudca spravodajca	Libor Duľa
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sťažovateľka namietala, že v exekučnom konaní dostatočne osvedčila existenciu povinného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie, a napriek tomu okresný súd poverenie na vykonanie exekúcie v dôsledku nezákonného postupu nevydal z dôvodu právnej a procesnej nespôsobilosti povinného. Pokiaľ sa táto rozhodujúca námietka javí medzi účastníkmi konania pred ústavným súdom ako nesporná, s prihliadnutím na porušenie jej legitímneho očakávania, že okresný súd poskytne ochranu judikovanému právu v podobe nariadenia núteného výkonu a v súlade so zásadnými rozhodnutiami ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, možno dospieť k nepochybnému záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľkiných práv.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka ako oprávnená podala na okresnom súde návrh na vykonanie exekúcie. Uvedený návrh bol uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom zamietnutý podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku z dôvodu nesprávneho označenia povinného ako v exekučných tituloch, tak v samotnom návrhu na vykonanie exekúcie t. j. pre materiálnu nevykonateľnosť rozsudku. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť. Ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením okresného súdu bola sťažnosť sťažovateľky zamietnutá.
z odôvodnenia	Okresný súd uznáva, že skutočne obsahom spisu sp. zn. 8 Ek 1135/2019 je aj sťažovateľkou konštatovaná kópia cestovného dokladu povinného, z ktorej vyplývajú údaje o jeho mene a priezvisku, dátume narodenia, ako aj skutočnosť, že ide o cestovný doklad vydaný Írskom. Je tak nutné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľky, že dostatočným spôsobom osvedčila existenciu osoby povinného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Ak potom okresný súd poverenie na vykonanie exekúcie nevydal, je namieste sa domnievať, že porušil jej legitímne očakávania, podľa ktorých ak osvedčí všetky skutočnosti rozhodné pre nariadenie exekúcie, súd vydá poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a poskytne tak ochranu jej judikovanému právu v podobe nariadenia

	<p>jeho núteného výkonu. Sťažovateľka získala exekučný titul proti cudzincovi, ktorý podľa dostupných lustrácií síce nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ale ani evidované miesto pobytu cudzinca, avšak môže tu mať potenciálne postihnuteľný majetok, a preto má sťažovateľka právo zahájiť a viesť exekučné konanie aj proti cudzincovi, predovšetkým na území Slovenskej republiky.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že rozhodujúca námietka sťažovateľky sa javí medzi účastníkmi konania ako nesporná a, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, ako aj s prihliadnutím na doterajšie zásadné rozhodnutia ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva je plne oprávnená, a preto možno dospieť k nepochybnému záveru, že došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky vlastniť majetok a na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jej práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaní a jeho uznesením z 11. februára 2020.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. . II. ÚS 83/06 zo 7. júla 2006
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>exekúcia-exekučné konanie</p> <p>exekúcia-poverenie</p> <p>legitímne očakávanie</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastniť majetok</p> <p>súd-procesný postup</p>

spisová značka	IV. ÚS 151/2021
populárny názov	Nesprávne ustálenie dátumu doručenia rozsudku
sudca spravodajca	Libor Duľa
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	05.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Na podklade zistených nedostatkov spočívajúcich v nesprávnom ustálení skutkového stavu veci (konkrétne predovšetkým dátumu doručenia rozsudku krajského súdu jeho právnej zástupkyňi), ktoré mali procesnoprávny význam pre vec sťažovateľa najvyšší súd nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, keď odmietol jeho kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu ako oneskorene podanú.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ tvrdí v podanej ústavnej sťažnosti, že najvyšší súd nesprávne vyhodnotil okamih doručenia rozsudku krajského súdu do dátovej schránky právnej zástupkyne sťažovateľa, v dôsledku čoho následne nesprávne vyhodnotil otázku uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti proti označenému rozsudku krajského súdu, a tým aj včasnosť jej podania zo strany sťažovateľa. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že potvrdenkou o doručení elektronickej správy preukázal, že rozsudok krajského súdu bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený až v deň nasledujúci po dni uvedenom na elektronickej doručení. Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že jeho kasačná sťažnosť bola podaná proti rozsudku správneho súdu v posledný deň lehoty, pretože deň doručenia sťažnosti pripadol na sobotu.
z odôvodnenia	Z hľadiska skutkových okolností je rozhodujúce, že z príloh pripojených k ústavnej sťažnosti (najmä z príloh označených ako: „Autorizácia notifikačnej doručeníky“, «Notifikácia o doručení k „23S/5/2017-170 Rozsudok“»

	<p>a „23S/5/2017-170 Rozsudok“) vyplýva, že právna zástupkyňa sťažovateľa autorizovala notifikačnú doručku 6. septembra 2017 o 11:20:38 h, na základe čoho jej bol až 7. septembra 2017 o 12:01:01 h doručený rozsudok krajského súdu (porovnaj § 32 ods. 4 zákona o e-Governmente). S už uvedenou skutkovou verziou koreluje aj stanovisko NASES, v ktorom NASES okrem iného konštatuje, že uvedené oneskorenie doručenia rozsudku krajského súdu nastalo v dôsledku technickej chyby, pričom najvyšší súd neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by vierohodným spôsobom sponchyňovali takto konštruovaný skutkový dej.</p> <p>Z takto ustálených pre danú vec podstatných skutkových okolností považuje ústavný súd za preukázané, že námietka sťažovateľa, podľa ktorej bol rozsudok krajského súdu doručený jeho právnej zástupkyňi 7. septembra 2017, a nie 6. septembra 2017, ako to konštatuje najvyšší súd, je dôvodná v celom rozsahu.</p> <p>Sumarizujúc už uvedené, možno konštatovať, že ak sťažovateľ elektronicky podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu 9. októbra 2017 (pondelok) a následne ju 10. októbra 2017 doplnil, podal ju v posledný deň zákonnej lehoty podľa § 443 ods. 1 SSP v spojení s § 69 ods. 4, 5 a 6 SSP, keďže 7. október 2017 pripadol na sobotu.</p> <p>Ústavný súd preto na podklade zistených nedostatkov spočívajúcich v nesprávnom ustálení skutkového stavu veci s procesnoprávnym významom pre vec sťažovateľa konštatuje, že najvyšší súd nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, keď odmietol jeho kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu ako oneskorene podanú. Keďže ústavný súd dospel k záveru o dôvodnosti ústavnej sťažnosti, vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	lehota-zákonná Správny súdny poriadok doručenie, doručovanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu súd-procesný postup

Uznesenie:

spisová značka	IV. ÚS 504/2021
populárny názov	Dôvody hodné osobitného zreteľa
sudca spravodajca	Miroslav Duriš
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Aj keď sa procesnoprávne podmienky posudzovania obchodnoprávných sporov javia stranám v konaní ako prísne, resp. rigidné, pod slovné spojenie „ospravedlniteľný dôvod neúčasti na pojednávaní“ nie je možné podriaďovať aj zhovievavosť, resp. benevolenciu konajúcich súdov v prospech jednej zo sporových strán. V takomto prípade je pre všeobecné súdy rozhodujúci aspekt reálnych možností, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v danej situácii, t. j.

	<p>telefonické, prípadne elektronické kontaktovanie súdu v deň zmeškaného pojednávania, resp. dostatočné časové okno na realizáciu takéhoto kontaktu.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Na okresnom súde bola žalobcom podaná žaloba o zaplatenie smerujúca proti sťažovateľovi ako žalovanému. Okresný súd rozhodol v predmetnej veci rozsudkom pre zmeškanie, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie a zároveň aj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Okresný súd uznesením zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku pre zmeškanie sa nekonalo, pokiaľ sa súdy nevysporiadajú s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, pozn.).</p> <p>Proti rozhodnutiu, ktorým okresný súd zamietol jeho návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, podal sťažovateľ ďalšie odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.</p> <p>Toto rozhodnutie odvolacieho súdu napadol sťažovateľ aj dovolaním, ktoré najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením odmietol.</p>
z odôvodnenia	<p>Najvyšší súd v napadnutom uznesení správne poukázal na rozdielny účel návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a odvolania proti rozsudku pre zmeškanie. Pri návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd skúma zmeškanie pojednávania z ospravedlniteľného dôvodu, resp. aj odvolaciemu šetreniu podlieha ospravedlniteľný dôvod. Predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie sa návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie neskúmajú. Na druhej strane postup podania odvolania proti rozsudku pre zmeškanie pojmovovo predpokladá, že strana sporu rozporuje práve existenciu samotných podmienok ustanovených v § 273, resp. § 274 Civilného sporového poriadku. Strana sporu tu nenamieta existenciu ospravedlniteľného dôvodu pri splnení podmienok zákona, keď sa uplatňuje návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, avšak namieta nesplnenie zákonných podmienok vo forme absencie niektorého z predpokladov stanovených v zákone pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Na základe uvedeného dôvodu dospel najvyšší súd k nasledujúcemu záveru: „V prejednávanej spore dovolateľ v dovolaní namieta, ako už bolo uvedené vyššie, nesprávne vyhodnotený ospravedlniteľný dôvod, ktorý sa skúma práve pri predmetnom návrhu na zrušenie dotknutého rozsudku pre zmeškanie. Ostatné dovolateľom uvedené vady konania, že v konaní bol aktívny, ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní vážnymi okolnosťami, ktoré súdu preukázal, či dokonca jeho odkaz na nález Ústavného súdu Českej republiky spočívajú podľa názoru dovolacieho súdu v posúdení splnenia procesných podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, ktoré podmienky bude skúmať príslušný súd v konaní o odvolaní proti vydaniu rozsudku pre zmeškanie, ktoré žalovaný podal a o ktorom zatiaľ, vzhľadom na podaný návrh na zrušenie kontumačného rozsudku, nebolo rozhodnuté.“</p> <p>Čo sa týka samotného posúdenia ospravedlniteľného dôvodu, najvyšší súd poukázal na skutkové zistenia okresného súdu a odvolacieho súdu, podľa ktorých pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, začalo 20. novembra 2018 o 13.30 h, pričom konateľ sťažovateľa bol podľa predloženej lekárskej správy ošetrovaný v daný deň o 8.11 h. Konajúce súdy tak vzhľadom na časový odstup ošetrovania a začiatku pojednávania dospeli k záveru, že konateľ sťažovateľa mohol ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní a požiadať o jeho odročenie. Najvyšší súd tak dospel k záveru, že „postupom súdu prvej inštancie, ani odvolacieho súdu v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z ospravedlniteľného dôvodu, nemohla byť dovolateľovi spôsobená ujma, ktorou by sa znemožnilo uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konajúce súdy sa vysporiadali so skutkovými okolnosťami súvisiacimi so zdravotným stavom konateľa žalovaného, po ktorých vyhodnotení v spojení s časovým intervalom, ktorý uplynul od vyšetrenia do začatia pojednávania ustálili, že dôvod nedostavenia sa na pojednávanie nemožno považovať za ospravedlniteľný a za natoľko závažný, že by konateľovi žalovaného bránil v účasti na pojednávaní, resp. by mu bránil v tom, aby svoju neúčast' ospravedlnil v</p>

	<p>dostatočnom časovom predstihu pred začatím pojednávania.“.</p> <p>Napokon najvyšší súd uviedol, že tvrdenia sťažovateľa o tom, ako v minulosti prekonal ťažký pracovný úraz, ktorého následkom u neho v prípade výskytu bolesti dochádza k stiahnutiu hrudného koša s obmedzením dýchania, prudkému stúpnutiu krvného tlaku, a takýto stav mal mať konateľ sťažovateľa aj v deň predmetného súdneho pojednávania, predstavujú dosiaľ v konaní neprednesené argumenty (tzv. novoty), ktorých uplatnenie nie je v rámci dovolania prípustné a dovolací súd nebol povinný sa nimi zaoberať.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že závery najvyššieho súdu tak, ako boli zhrnuté v predošlých odsekoch, sú správne a tiež dostatočne a zrozumiteľne zdôvodnené. Okolnosti posudzovania formálnych podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie budú predmetom konania o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku pre zmeškanie, a preto argumentácia sťažovateľa jeho procesnou aktivitou v predmetnom konaní (aj s poukazom na judikatúru ústavného súdu, resp. Ústavného súdu Českej republiky) nebola relevantná pre posúdenie ospravedlniteľného dôvodu, na ktorom sťažovateľ založil svoj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. K samotnému posúdeniu ospravedlniteľného dôvodu neúčasti na pojednávaní ústavný súd dodáva, že aj keď sa procesnoprávne podmienky posudzovania obchodnoprávných sporov javia stranám v konaní ako prísne, resp. rigidné, pod slovné spojenie „ospravedlniteľný dôvod“ (neúčasti na pojednávaní, pozn.) nie je možné podriaďovať aj zhovievavosť, resp. benevolenciu konajúcich súdov v prospech jednej zo sporových strán. V takomto prípade je pre všeobecné súdy rozhodujúci aspekt reálnych možností, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v danej situácii, t. j. telefonické, prípadne elektronické kontaktovanie súdu v deň zmeškaného pojednávania, resp. dostatočné časové okno na realizáciu takéhoto kontaktu. Uvedenú okolnosť správne posúdili všetky stupne všeobecných súdov, na ktoré sa sťažovateľ obrátil.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	rozsudok-pre zmeškanie konanie-procesný postup podmienky konania obchodná spoločnosť-štatutárny orgán spoločnosti

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.